



Vlaams
Parlement

ingediend op **289** (2019-2020) – Nr. 6
17 juni 2020 (2019-2020)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Freya Saeys, Koen Daniëls en Immanuel De Reuse

over de voortgangsrapportage
over de aanpak van de coronacrisis
in het beleidsdomein
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,
in het bijzonder over de Taskforce COVID-19 Zorg,
de Taskforce Kwetsbare Gezinnen
en het actieplan mentaal welzijn

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Lorin Parys, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;

Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;

Maike De Rudder, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;

Ann De Martelaer, Celia Groothedde;

Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Piet De Bruyn, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier;

Yves Buysse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;

Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;

Gweny De Vroe, Sihame El Kaouakibi;

Johan Danen, Jeremie Vaneckhout;

Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

Documenten in het dossier:

289 (2019-2020) – Nr. 1 t.e.m. 5: Verslagen

INHOUD

1. Uiteenzetting door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	4
1.1. Contacttracing	4
1.2. Lockdown	5
1.3. Voorzieningen met een uitbraak van het virus.....	6
1.4. Monitoring pandemie en communicatie cijfers	6
1.5. Teststrategie	6
1.6. Personeel	7
1.7. Beschermingsmateriaal	7
1.8. Cohort in woonzorgcentra en thuiszorg	7
1.9. Ondersteuning vanuit het ziekenhuis	7
1.10. Financiële impact	7
1.11. Welzijn van de werknemers	8
1.12. Taskforce Kwetsbare Gezinnen.....	8
1.13. Het maatschappelijk relancecomité.....	8
2. Bespreking.....	8
2.1. Uiteenzetting door Immanuel De Reuse	8
2.2. Uiteenzetting door Freya Saeys.....	9
2.3. Uiteenzetting door Maurits Vande Reyde	10
2.4. Uiteenzetting door Lise Vandecasteele	11
2.5. Uiteenzetting door Hannes Anaf	12
2.6. Uiteenzetting door Lorin Parys	12
2.7. Uiteenzetting door Tine van der Vloet	13
2.8. Uiteenzetting door Suzy Wouters.....	13
2.9. Uiteenzetting door Ann De Martelaer	13
2.10. Uiteenzetting door Koen Daniëls.....	14
2.11. Uiteenzetting door Elke Sleurs	14
2.12. Uiteenzetting door Katja Verheyen	14
2.13. Antwoord van minister Wouter Beke	15
2.14. Replieken	19
Gebruikte afkortingen.....	24
Bijlage: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

Op dinsdag 2 juni 2020 hield de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding haar zesde voortgangsrapportage over de aanpak van de coronacrisis in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, in het bijzonder over de Taskforce COVID-19 Zorg, de Taskforce Kwetsbare Gezinnen en het actieplan mentaal welzijn. Aan de voortgangsrapportage nam Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, deel.

De presentatie van minister Wouter Beke is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(Tijdens de vergadering waren alleen de commissievoorzitter en commissiesecretaris fysiek in de commissiezaal aanwezig. De vaste leden, plaatsvervangende leden en de toegevoegde leden van de commissie kregen de mogelijkheid om online aan de vergadering deel te nemen via het platform Zoom. Andere volksvertegenwoordigers konden alleen na motivering online aan de vergadering deelnemen.)

1. Uiteenzetting door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

1.1. Contacttracing

Er zijn drie belangrijke instroomkanalen voor gegevens van mensen die moeten worden opgespoord: laboratoria, ziekenhuizen en artsen. 98 procent van de laboratoria, 92,2 procent van de ziekenhuizen en 63,4 procent van de artsen versturen gegevens. Het cijfer van de artsen moet worden genuanceerd: het is een percentage van het totaal aantal artsen met een RIZIV-nummer. Het aantal actieve praktiserende artsen ligt lager. Het is ook een nationaal cijfer. Er is een goede samenwerking met Domus Medica. Het aanvoelen is dat de dekkinggraad van de huisartsen voor het doorgeven van informatie bijzonder groot is.

Op 31 mei 2020 waren er 239 te contacteren personen of 'index cases'. 'Backlog cases' zijn dossiers met achterstand omdat informatie (bijvoorbeeld het telefoonnummer) nog moet worden opgezocht. Op 31 mei 2020 waren er 33 'field agents' actief. In totaal waren er op die dag 328 te contacteren personen. Volgens de Sciensanocijfers van 2 juni 2020 zijn er ongeveer zestig nieuwe bevestigde personen. Dat toont aan dat het aantal positieve gevallen laag is, en bijgevolg ook het aantal te contacteren personen. Bij de start van de contactopsporing was berekend dat Vlaanderen 1200 contactopspoorders moest hebben voor zeshonderd besmettingen per dag. Thans haalt Vlaanderen een tiende van de oorspronkelijke inschatting.

In detail bekeken, zijn er 124 nieuwe gevallen waarvan 63 met een hoog risico. 42 nieuwe gevallen krijgen een reminder voor een PCR-test. Er zijn ook een aantal gevallen uit collectiviteiten, 'backlog cases' met laag risico en follow-upcontacten.

Op 31 mei 2020 waren er 33 'index cases' voor 'field agents' en 22 'index cases' uit collectiviteiten waar de arts wordt gecontacteerd om een deel van de opsporing op zich te nemen.

Het aantal contacten is licht stijgend, maar nog altijd redelijk beperkt. Er zijn gemiddeld 2,2 contacten per bereikte patiënt. De afhandeltijd bedraagt ongeveer een kwartier. Voor de 'index cases' met een hoog risico bedraagt het contact ongeveer acht minuten, met een laag risico ongeveer vijf minuten. De werklast is minder hoog dan aanvankelijk gedacht, namelijk een uur voor nieuwe gevallen en 45 minuten voor de risicogegevallen.

Hoeveel tijd is er tussen test en contactopname? De klinische labo's geven hun analyses meestal binnen de 24 uur. Op het industriële platform wordt het merendeel van de analyses opgeleverd binnen de 36 uur. De positieve testgegevens van

Sciensano worden 's nachts overgezet naar de callcenters die ermee de volgende dag aan de slag gaan. De meeste contactnames gebeuren binnen de 24 uur nadat de testuitslag het callcenter heeft bereikt. Het kan gebeuren dat mensen hun telefoon niet opnemen en dat er contactgegevens ontbreken.

In een eerste fase is de opleiding gebeurd via e-learning die in Teamsessies werden begeleid door het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid en de VRGT. Nadien zijn e-learning, vorming en intervisie overgenomen door het consortium.

Er zijn verschillende aspecten aan de kwaliteitscontrole. De opvolging van de doorloopsnelheid van de testing wordt in het interfederaal comité besproken evenals de opvolging van het aantal nieuwe cases en 'backlog cases', de opvolging van de duur van de gesprekken, en de opvolging van het gemiddelde aantal contacten per 'index case'. Het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid verbetert de kwaliteit van de gesprekken en geeft tips. Het consortium zorgt voor het aantal nodige 'call- en field agents' waarbij de kwaliteit van de gesprekken wordt gemonitord.

Op de IMC van 27 mei 2020 is een stand van zaken gegeven van de testing en tracing. Er is ook beslist om afspraken te maken voor communicatie met de brede bevolking en om een interfederale IKW op te starten om het juridische kader verder te analyseren. Er was een voorlopig koninklijk besluit van federaal minister Philippe De Backer om het juridische kader te scheppen maar de Raad van State heeft zich daar kritisch over uitgesproken: er moet een ander juridisch instrumentarium worden ontwikkeld. Op 30 mei 2020 is er een Overlegcomité geweest om een samenwerkingssakkoord te bewerkstelligen. Er is ook een stand van zaken gegeven over de mogelijkheden van een app voor het contactonderzoek.

Er wordt een communicatiecampagne georganiseerd om het belang van contactonderzoek te benadrukken. Er zijn twee kritische succesfactoren: een aantal technische problemen op het federale platform moeten worden weggewerkt en iedereen moet weten dat het in zijn eigen belang is om alle mogelijke informatie over contacten over te brengen. Er wordt ook een Ipsosonderzoek gevoerd dat peilt naar de kennis, perceptie en houding ten opzichte van het contactonderzoek om de campagne doelgerichter te maken. Daarnaast wordt ingezet op proactieve communicatie via sociale media, communicatieaanspreekpunten in de Vlaamse overheid en het netwerk van de mutualiteiten, eerstelijnszones, VPP, Domus Medica enzovoort.

1.2. Lockdown

De opnamestop in de woonzorgcentra wordt vanaf 8 juni 2020 opgeheven. Nieuwe opnames kunnen na advies van huisarts, CRA en directie. Bij een vermoedelijke of bevestigde besmetting blijft de oudere eerst veertien dagen op zijn kamer. Een opname kan worden geweigerd voor ouderen die besmet zijn met COVID-19 voor zover een alternatief kan worden aangereikt. Ook voor kortverblijf en herstelverblijf wordt de opnamestop opgeheven.

In de voorzieningen voor personen met een handicap worden de modaliteiten voor opnames aan de gebruikers bekendgemaakt tegen 15 juni 2020. De opnamestop wordt opgeheven en de procedure voor nieuwe terbeschikkingstellingen van PVB en PAB is lopende. De automatische toekenningen zijn blijven lopen. Ongeveer 75 procent van de instellingen organiseert bezoek. In 69 MFC's is er residentiële ondersteuning voor minderjarigen en in 53 MFC's is er dagbesteding. Voor de meerderjarigen zijn er 178 zorgaanbieders die residentiële ondersteuning bieden en 93 zorgaanbieders hebben een dagbesteding. 133 diensten bieden mobiele begeleiding. Het plan van doorstart is dat er tegen 15 juni 2020 duidelijkheid moet zijn over de modaliteiten zodat er duidelijkheid is voor alle stakeholders. Dit gebeurt in

samenspraak met de gebruikersraad, de vakbonden, de preventiearts en de arbeidsgeneesheer.

Voor de kinderopvang is de belangrijkste beslissing dat de compensatieregeling doorloopt tot 30 juni 2020. De compensatiepercentages zijn in principe 60 procent, en in bepaalde gevallen – bij quarantaine of overmacht – bedragen ze 80 procent. Er is een geactualiseerde versie van het draaiboek, afgestemd met Onderwijs en Jeugd. Er is ook een verruiming van de doelgroep vanaf juni 2020 en er is opvang mogelijk tijdens de schooluren.

Voor de centra voor dagopvang zijn er geen noemenswaardige wijzigingen. De lokale dienstencentra kunnen op 8 juni 2020 heropstarten met groepsactiviteiten.

1.3. Voorzieningen met een uitbraak van het virus

Slide 22 toont de publieke rapportage van de uitbraken op basis van de zelfrapportage met de uitbraken over de tijd, de overlijdens en de ziekenhuisopnames.

1.4. Monitoring pandemie en communicatie cijfers

De cijfers staan op de website. Algemeen genomen zet de dalende curve zich verder. Het aantal patiënten en het aantal ziekenhuisopnames daalt verder. In de meeste woonzorgcentra is geen virus meer aanwezig.

Uit de zelfrapportage blijkt dat in 8,5 procent van de woonzorgcentra geen besmettingen meer zijn; en in 16,5 procent zijn minder dan 10 procent besmettingen. 98 procent van de woonzorgcentra heeft minder dan 10 procent besmette bewoners.

Uit de zelfrapportage van het VAPH blijkt dat het aantal voorzieningen met vermoedelijke besmetting gedaald is tot 26. De dalende trend van de ziekenhuisopnames zet zich door; op dit ogenblik zijn het er nog zes. Er zijn geen overlijdens meer sinds 19 mei 2020.

1.5. Teststrategie

In totaal zijn er 145.000 testen geleverd via de industriële labo's: 69.000 voor personeelsleden en 76.000 voor bewoners. Het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid heeft nog 2500 testen geleverd aan veertig voorzieningen om crisisdossiers op te vangen en dringende issues op te lossen. Pvt, REVA en CAW zijn volledig getest. Het VAPH heeft alle testen verdeeld op basis van gekende resultaten. 1 procent is positief bij gebruikers en personeel. Opgroeien werkt met uitbraakgerichte testen.

56,7 procent van de woonzorgcentra heeft geen virus. In 25,1 procent van de woonzorgcentra is minder dan 10 procent besmet. In 12,4 procent van de woonzorgcentra is meer dan 10 procent besmet. In 6 procent van de woonzorgcentra is meer dan 10 procent van de bewoners en meer dan 10 procent van het personeel besmet.

Er zijn 66.500 tests uitgevoerd op 56.000 personeelsleden. Twee procent is positief en 98 procent is negatief. Er zijn 69.000 testen uitgevoerd op 59.000 bewoners met 4 procent positieve en 96 procent negatieve gevallen.

De teststrategie bepaalt dat iedere persoon die voldoet aan de definitie van een mogelijk geval, met bijzondere aandacht voor zorgpersoneel of bewoners en personeel van residentiële collectiviteiten, wordt getest. Iemand die een hoogrisico-contact heeft gehad en die beroepshalve in contact staat met mensen die het risico lopen een ernstige vorm van de ziekte te ontwikkelen, wordt getest. Na een ziekenhuisopname wordt er getest en elke nieuwe bewoner van een residentiële

collectiviteit wordt getest. Een mogelijk geval van besmetting is een persoon met minstens één van de hoofdsymptomen, minstens twee van de mindere symptomen of die een verergering voelt van chronische respiratoire symptomen. Vanaf één positieve bewoner kan de medisch verantwoordelijke beslissen om de andere bewoners te testen. Hij beoordeelt de lokale situatie en bepaalt hoe ruim het testen moet gebeuren. Bij een positief getest personeelslid bepaalt de bedrijfsgeneeskundige dienst wie verder getest moet worden. Bewoners die een hoogrisicocontact zijn, worden onmiddellijk in isolatie geplaatst en er wordt een test afgenomen. De beoordeling daarvan gebeurt door de medisch verantwoordelijke van de voorziening. Elke nieuwe bewoner van een residentiële collectiviteit wordt getest, ook bij een heropname na een lange afwezigheid.

1.6. Personeel

2,4 procent van het personeel is afwezig. Tijdens de piek rond 10 april 2020 was dat 3,7 procent.

1.7. Beschermingsmateriaal

Er zijn nog extra chirurgische maskers, FFP2-maskers, schorten en handschoenen geleverd. De mondklappers zijn verdeeld. Andere materialen kunnen worden verdeeld bij uitbraken. In de transitieperiode gebeurt de aankoop door de aankoopcentrales en het Agentschap Facilitair Bedrijf. Het Agentschap Facilitair Bedrijf blijft als aankoopcentrale functioneren voor voorzieningen die nergens anders binnengeraken. De vraag is dat iedereen bij een aankoopcentrale aansluit. Als een aankoopcentrale niet aan materiaal geraakt, kan een beroep worden gedaan op de Vlaamse voorraad. Er zijn 2351 zuurstofapparaten in gebruik en er zijn er 928 in voorraad.

1.8. Cohort in woonzorgcentra en thuiszorg

De aanvragen voor cohortzorg in de thuissituatie zijn sterk dalend.

1.9. Ondersteuning vanuit het ziekenhuis

Er zijn geen nieuwe beslissingen genomen.

1.10. Financiële impact

Op 29 mei 2020 heeft de Vlaamse Regering een vergoeding goedgekeurd voor infrastructuur en materiaal voor residentiële voorzieningen. Men krijgt een forfaitaire terugbetaling per eenheid die kan worden opgetrokken als men facturen aan toont. Het kan gaan over vergoedingen voor gebouwen, apparatuur, uitrusting, beschermingsmateriaal, desinfecteringsproducten, testmateriaal, wasserij en speciale afvalverwerking. De vergoeding is begroot op maximaal 95 miljoen euro, in geval iedereen zijn kosten kan aantonen. De minimale prijs is 35,8 miljoen euro, in geval er louter op basis van forfaits gerekend wordt. De uiteindelijke kosten zullen waarschijnlijk ergens tussenin liggen.

Op slide 46 is te zien hoe die 95 miljoen euro is uitgesplitst. Een ziekenhuisbed bijvoorbeeld krijgt 500 euro. Een bed in een psychiatrisch of revalidatieziekenhuis krijgt 200 euro. Dat kan 600 euro worden op aantoonbaarheid van facturen en voor ziekenhuizen kan dat 1000 euro worden.

Op 2 juni 2020 heeft de Vlaamse Regering een noodfonds goedgekeurd. Minister Wouter Beke was geen vragende partij omdat de Vlaamse Regering zich heeft geëngageerd om bepaalde extra kosten te betalen: de aankoop van materiaal, het garanderen van verpleegkundige continuïteit in de woonzorgcentra, de herverdeling van het budget voor de dringende aankoop van mondklappers, digitale infrastructuur,

het actieplan mentaal welzijn, compensaties voor de kinderopvang, de herverdeling van de provisie beschermend zorgmateriaal, de buitenschoolse opvang, de management-ondersteuning, de schakelzorgcentra enzovoort. Dat alleen al kost 230 miljoen euro, maar daar zitten bepaalde kosten nog niet in, zoals contactopsporing.

1.11. Welzijn van de werknemers

In het plan Zorgen voor Morgen is er de gerichte campagne 'Check jezelf'. Op (sociale) media loopt er via DeZorgSamen een campagne gericht op zorgverleners. Er wordt nog een campagne met Rode Neuzen opgezet gericht op kinderen en jongeren met Instagram livesessies op 10, 17 en 24 juni 2020.

Wat betreft de mobiele support aan hulpverleners gebeurt de overdracht van informatie en kennis vanuit Artsen Zonder Grenzen. Zij hebben bijstand verleend in de woonzorgcentra (21 in Vlaanderen, 81 in Brussel en 27 in Wallonië). Vanaf 15 juni 2020 wordt dit opgenomen door de CGG's verspreid in Vlaanderen. De prioriteit is gericht op voorzieningen 'in het rood' op basis van de monitoringgegevens. Er worden regionale prioriteiten aangegeven door de schakelzorgcentra en nadien door de eerstelijnszones.

In de week van 25 mei 2020 was er overleg met professor Erika Vlieghe dat geresulteerd heeft in overleg op 2 juni 2020 met de Vlaamse Ouderenraad, de mantelzorgverenigingen en OKRA. De problematiek van de leeftijdsgrens van 65 jaar in het kader van mantelzorg, respijtzorg en vrijwilligerswerk is besproken. Er zijn werkafspraken gemaakt om dat opnieuw te bekijken.

1.12. Taskforce Kwetsbare Gezinnen

Op 28 mei 2020 werd feedback bezorgd aan de stakeholders. Er wordt overgeschakeld op een tweewekelijks vergaderritme, zowel van de stakeholdersgroep als van de politieke groep, op vraag van beide groepen. De voornaamste signalen omtrent de directe gevolgen van de gezondheidscrisis zijn behandeld. De maatregelen die betrekking hebben op de relance vergen meer tijd voor overleg. Er wordt bekeken hoe afstemming gezocht kan worden met het maatschappelijke relancecomité. Er zijn een aantal concrete zaken, zoals een actie vanuit het VAPH om te zorgen dat gezinnen die hun kind thuis opvangen in plaats van in een MFC ook de facto het groeipakket kunnen ontvangen. Er kunnen extra middelen voor de bescherming van werknemers in de sociale economie gegeven worden omdat de heropstart van de economische en sociale bedrijfsactiviteiten cruciaal is. Daarnaast lopen er contacten om uitvoering te geven aan de resolutie over een gerichte versterking van kwetsbare huishoudens naar aanleiding van de COVID-19-pandemie (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 326/2).

1.13. Het maatschappelijk relancecomité

Er was een eerste bijeenkomst op 29 mei 2020 waar werkafspraken gemaakt zijn. Er zal met externe ondersteuning gewerkt worden. De hoop is om tegen de eerste helft van juli 2020 de eerste adviezen van het relancecomité te krijgen.

2. Bespreking

2.1. Uiteenzetting door Immanuel De Reuse

Contacttracing

Immanuel De Reuse zegt dat contacttracing geen vliegende start heeft genomen. Het is te hopen dat er niet snel een tweede golf komt. Er was nochtans voldoende voorbereidingstijd. De minister-president heeft aangekondigd dat het tijdig volledig

op punt zou staan maar de realiteit is anders. Er zijn allerhande problemen, maar het grootste knelpunt is dat burgers er geen vertrouwen in hebben en onvoldoende informatie delen. Het cijfer is gestegen naar 2,2 contacten maar dat blijft te weinig.

Hij ging ervan uit dat de formulieren voor huisartsen doordacht opgesteld zouden zijn, maar een telefoonnummer opgeven is geen verplicht veld, wat tot problemen leidt. De minister antwoordde in de plenaire zitting van 27 mei 2020 (*Hand. VI. Parl. 2019-20*, nr. 35) dat de telefoonnummers opgezocht zullen worden via de ziekenfondsen. Hoe zal dat gebeuren rekening houdend met de privacyregels? Zal de contactopspoorder contact opnemen met een willekeurig ziekenfonds, vragen of die persoon is ingeschreven en of hij de contactgegevens dan kan krijgen? Dat lijkt op het vlak van privacy een brug te ver, temeer omdat het ziekenfonds dan weet of iemand mogelijk besmet is met corona.

In de eerste week werd 50 tot 60 procent van de besmette personen bereikt, maar wat is het juiste percentage thans? Vinden de experts dat het de richting van een normale respons uitgaat?

De contactopspoorers pleegden in de laatste week van mei 2020 slechts twee telefoontjes per dag. Sommigen vullen zelfs kruiswoordraadsels in, wat niet de bedoeling kan zijn. De minister is constant bezig met kwaliteitscontrole, maar hoe kan dat bij mensen die nog in opleiding zijn? Een opleidingscontrole zou beter zijn. Het is een goede zaak dat de geplande 45 minuten tot een uur voor één contactname gereduceerd is tot 5 à 10 minuten, maar dan moeten het wel nuttige gesprekken zijn die de nodige informatie opleveren om actie te kunnen ondernemen.

Er moeten nog heel wat zaken technisch worden rechtgezet, zoals de mogelijkheid om zelf terug te kunnen bellen. De minister wil de huisartsen verder inschakelen voor een vlotte communicatie over contactopsporing, maar uit contacten met huisartsen blijkt dat ze dat al doen. De bevolking werkt niet mee wegens een gebrek aan vertrouwen in het systeem. Als er bovendien een probleem is op het vlak van privacy, dan neemt het wantrouwen alleen maar toe. Er moet sterk ingezet worden op een informatiecampagne, maar de minister wil eerst de Ipsocstudie afwachten om de campagne mee vorm te geven. Immanuel De Reuse hoopt dat de campagne er op korte termijn komt. Hoe zal de minister de bevolking over een mogelijke tweede golf informeren? Om het vertrouwen op te krikken zijn daadkracht en goede communicatie sleutelwoorden, maar de Vlaamse Regering is op dat vlak tekortgeschoten.

Vaccin

Hij herhaalt zijn vraag naar een draaiboek wanneer er een vaccin ter beschikking is. Is er een vaccinatiestrategie?

Beschermingsmateriaal

De minister geeft elke keer een lijst met wat voorradig is aan beschermingsmateriaal en roept op om tekorten te melden, maar blijkbaar is het daarna nog meer dan een week wachten om het materiaal te krijgen. Wat is de maximale levertijd?

2.2. Uiteenzetting door Freya Saeys

Kinderopvang

Freya Saeys is tevreden dat kleuters opnieuw naar school kunnen en wijst erop dat de bubbels in de kleuterscholen steeds groter worden. Er rijzen daardoor vragen over baby's en peuters omdat in de kinderopvang niet alle kinderen tegelijk toegelaten worden. Waarom wordt daarin een verschil gemaakt?

Contacttracing

Is bekend waar de huidige besmettingen opgelopen worden? Het is belangrijk om te weten waar een virus zich verspreidt omdat de epidemie op die manier gericht ingedijkt kan worden.

De minister heeft toelichting gekregen bij de stand van zaken van de app. Wat is daar gezegd? Wanneer wordt er een app verwacht?

Huisartsen moeten besmette patiënten melden aan de contactopsporing. In het weekend gebeuren de tests bij de wachtposten die de resultaten aan de huisarts moeten melden. De huisarts meldt het vervolgens aan de patiënt. Maar wie doet in dit geval de aanmelding bij de contactopsporing? Daar bestaat onduidelijkheid over.

Vaccin

Wat is de vaccinatiestrategie? Als er een vaccin beschikbaar is, moet alles goed voorbereid zijn. Amerika heeft al veel geld op de tafel gelegd om als eerste het vaccin te kunnen bemachtigen. België zal het moeilijk hebben om meteen over voldoende vaccins te beschikken voor de hele bevolking. Is er al gewerkt aan een lijst van prioritaire groepen?

Woonzorgcentra

In de woonzorgcentra zijn er nieuwe besmettingen. Is dat in één centrum of gespreid over verschillende?

Personeel

In de welzijnssector was er geen technische werkloosheid en is het personeel doorbetaald. De voorzieningen kregen compensaties voor eventuele lage bezetting. Sommige personeelsleden moesten echter met ziekteverlof thuisblijven omdat ze zelf of hun gezinsleden behoren tot de hoogrisicogroep. Blijkbaar weigeren mutualiteiten om deze mensen als ziek te beschouwen. Hoe is dat aangepakt? Werd daarvoor een oplossing gevonden?

Taskforce Kwetsbare Gezinnen

De spreker kreeg tot slot graag meer toelichting bij de voorstellen van de Taskforce Kwetsbare Gezinnen, die zich zouden vertalen in beleidsacties.

2.3. Uiteenzetting door Maurits Vande Reyde

Personen met een handicap

Maurits Vande Reyde bedankt de minister voor de tabel met de uitsplitsing van de 95 miljoen euro. Voor personen met een beperking is er ongeveer 8 miljoen euro vrijgemaakt. Er moet met facturen aangetoond worden dat het om extra COVID-kosten gaat. Veel bewoners van MFC's zijn thuisgebleven, waardoor er misschien budget over zal zijn. Kan een deel daarvan gebruikt worden als extra compensatie voor kinderen die thuis zijn verzorgd of kinderen die nog niet kunnen terugkeren, ook voor wie geen PAB heeft?

Is er al duidelijkheid over de verlenging van de overschrijding met 8,5 procent op PAB of PGB tot september 2020?

De GO!-internaten behoren tot Onderwijs, maar kinderen zouden op zijn vroegst in september 2020 terug kunnen. Voor de voorzieningen die onder Welzijn vallen, moet er tegen 15 juni 2020 duidelijkheid zijn. Het zou goed zijn mocht dat voor de internaten ook het geval zijn. Is de minister bereid om dit te bespreken met minister Ben Weyts?

2.4. Uiteenzetting door Lise Vandecasteele

Teststrategie

Lise Vandecasteele maakt zich ongerust over het feit dat het aantal testen daalt. Er is een serieus ondergebruik van het testmateriaal.

Contacttracing

Ze maakt zich ook grote zorgen over de contacttracing, nochtans de hoeksteen van de aanpak van de coronacrisis. Om een nieuwe collectieve lockdown te vermijden in het najaar, moet de contactopsporing op punt staan. Dat is nog niet het geval. Tegen wanneer wil de minister dat dit op punt staat? Als het niet werkt met de huidige spelers, moet er een andere manier worden gezocht om het contactonderzoek te voeren.

De minister zei eerder dat hij wil proberen om hoogrisicocontacten slechts een week in isolatie te plaatsen in plaats van twee weken. Als een persoon twee weken in quarantaine moet, verhoogt dat de drempel serieus om dergelijk contact te melden want dat betekent voor sommigen financieel verlies. De minister wilde ingaan op het voorstel van dokter Emmanuel André om mensen sneller te testen, maar dat gebeurt nog niet. Wat is de stand van zaken?

De minister heeft verduidelijkt wie de opleiding geeft en wie de kwaliteitsmonitoring doet. Wat is de evaluatie van de kwaliteit van de gesprekken? Contactopspoorders bellen maar vijftien minuten met een nieuw besmette persoon, terwijl internationaal onderzoek aantoont dat dit minstens drie kwartier tot een uur moet zijn. Naast het opsommen van alle contacten van de afgelopen twee weken moeten mensen ook gesensibiliseerd worden om zeker in quarantaine te gaan en moeten er praktische problemen aangepakt worden. Het eerste gesprek is erg belangrijk.

Contactonderzoek vanuit een wijkgezondheidscentrum waar er al een grotere vertrouwensband is, kan zorgen voor goede kwaliteit. Is de minister bereid om te overwegen of het contactonderzoek in de toekomst ingebed kan worden in de eerstelijnszones?

Woonzorgcentra

Zijn er nieuwe uitbraken in woonzorgcentra of is het een uitdovend scenario? Zijn het uitbraken in nieuwe woonzorgcentra of zijn het uitbraken in woonzorgcentra die reeds besmettingen hadden?

Artsen Zonder Grenzen staat woonzorgcentra bij wanneer er een uitbraak is. Ze melden dat het personeel uitgeput is en een nieuwe uitbraak niet zal kunnen beheersen. Kan de samenwerking met Artsen Zonder Grenzen nog worden uitgebreid?

Wordt er voldoende geïnvesteerd in het voorkomen van uitbraken? Verschillende internationale experts raden aan om te blijven testen in de woonzorgcentra die zeer kwetsbaar zijn.

Armoede

Er zijn veel signalen over hoe mensen in armoede de coronacrisis ervaren. De situatie is ernstig en zal niet snel opklaren. Lise Vandecasteele vindt de maatregelen versnipperd en beperkt; het zijn geen structurele maatregelen. Ze vindt het belangrijk om een plan te hebben voor mensen in armoede. Zal de minister het Netwerk tegen Armoede uitnodigen om te luisteren naar hun voorstellen? Er is niet genoeg kennis over de maatregelen die worden genomen.

2.5. Uiteenzetting door Hannes Anaf

Personeel

Hannes Anaf wijst erop dat sp.a van in het begin veel vragen had bij de richtlijn om personeel met symptomen of zelfs positief getest personeel toch te laten werken. Er zou een advies van de Hoge Gezondheidsraad geweest zijn om mondklappers veel breder te verplichten, maar dat advies zou niet zijn gevolgd. Klopt dat?

Verslagen

Er is een verslag van één IMC openbaar gemaakt. De spreker vraagt om de verslagen van de IMC's maar ook van de Risk Management Group openbaar te maken of aan de parlementsleden te bezorgen.

Woonzorgcentra

Hannes Anaf heeft vragen bij de teststrategie die gevolgd wordt bij nieuwe uitbraken in een woonzorgcentrum. Hij zegt dat testen wordt geweigerd in woonzorgcentra waar nieuwe uitbraken zijn, zoals bijvoorbeeld in Oostende. Waarom wordt in een woonzorgcentrum waar er positief wordt getest, niet onmiddellijk overgegaan naar een volledige testing? Minister Wouter Beke heeft ook de stelling van professor Emmanuel André onderschreven dat iedereen in het kader van de tracing zo snel mogelijk moet worden hertest, maar dit staat daarmee in schril contrast.

Personen met een handicap

Wanneer mogen voorzieningen die activiteiten aanbieden voor een zinvolle dagbesteding voor personen met een handicap, opnieuw starten? Dat is belangrijk voor hun sociale contacten.

Contacttracing

Hannes Anaf vraagt of er vooruitgang is in de protocollen met de buurlanden over tracing.

2.6. Uiteenzetting door Lorin Parys

Cijfers

Lorin Parys merkt op dat er meer contacten zijn maar dat het aantal besmettingen toch niet significant stijgt. Wat is hiervoor de verklaring?

Woonzorgcentra

Er was een uitbraak in een woonzorgcentrum dat testen vroeg maar ze niet kreeg. Doet het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid een opportuniteitsbeoordeling bij dergelijke melding of is het de policy om dat niet te doen?

De spreker vraagt of het voor elk woonzorgcentrum duidelijk is dat, wanneer iemand vanuit een woonzorgcentrum naar een ziekenhuis gaat voor een consultatie of dagopname en nadien terugkeert naar het woonzorgcentrum, er geen verplichte quarantaine is.

Contacttracing

De Raad van State heeft een negatief oordeel gevelde over de databank van Sciensano. Ook het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit was negatief. Hoe loopt dit samen met de Vlaamse decretale regeling? De basis wankelt immers. Hoe kunnen problemen worden vermeden?

Beschermingsmateriaal

Federaal minister Philippe De Backer heeft in het weekend van 30 en 31 mei 2020 in de pers verklaard dat men de regio's wilde bevoorraden met mondklappers omdat er een tekort was maar dat men het niet mocht doen. Lorin Parys vraagt hierover meer uitleg.

2.7. Uiteenzetting door Tine van der Vloet

Personen met een handicap

Minister Wouter Beke zegt dat de procedures voor de PAB's en PVB's lopende zijn. *Tine van der Vloet* vraagt naar een concrete timing.

Er gaat heel wat geld naar de residentiële voorzieningen. *Tine van der Vloet* zegt dat ook de ouderinitiatieven 24 uur op 24 en 7 dagen op 7 klaar hebben gestaan. Deze mensen hebben niet altijd een PVB. Deze voorzieningen doen vaak meer dan vergunde voorzieningen maar krijgen thans geen compensatie.

2.8. Uiteenzetting door Suzy Wouters

Armoede

Suzy Wouters merkt op dat een nieuwe groep armen ontstaat als gevolg van de crisis: interim-werknemers, mensen in een flexi-job, werkstudenten en mensen uit de horeca of de socioculturele sector. Ze hebben een precair statuut en vaak geen enkel recht op een coronategemoetkoming. Lokale besturen spelen een belangrijke rol in de strijd tegen armoede. Welke extra initiatieven neemt de minister om de lokale besturen te steunen? Worden de lokale besturen voldoende gemonitord? Hoe staat het met het kader voor een gezinscoach?

Woonzorgcentra

In de woonzorgcentra is er een kleine stijging van besmettingen, terwijl de besmettingen in de brede bevolking vrij stabiel blijven. Er is een duidelijke teststrategie nodig in de woonzorgcentra. Hoeveel woonzorgcentra hebben al een bezoeksregeling? Heeft dat invloed op de opflakking van de besmettingen of niet? Ook het personeel moet op regelmatige basis worden getest.

2.9. Uiteenzetting door Ann De Martelaer

Woonzorgcentra

Sedert 8 juni 2020 mogen woonzorgcentra nieuwe bewoners opnemen. *Ann De Martelaer* begrijpt dat het opvullen van lege plaatsen economisch belangrijk is, maar vraagt of het verstandig is om die lege plaatsen al op te vullen omdat dit de

mensen zullen zijn die bij een tweede opflakking mogelijk zullen overlijden. Wordt er geïnvesteerd in onderzoek om na te gaan op welke manier deze mensen de eerste coronaperiode hebben doorgebracht?

Woonzorgcentra die met kleine groepen werken, hadden minder infecties dan die met grote groepen. Wordt aan de woonzorgcentra gevraagd om zich anders te organiseren? Wordt er onderzocht om multifunctionele teams in bepaalde groepen in te zetten?

Op dit moment bepaalt vooral de directie wie wanneer bezoek krijgt. Er zijn kwaliteitsboeken waarin de bewonersraden vermeld staan. Krijgen deze bewonersraden van de woonzorgcentra inspraak in de manier waarop zij bezoek organiseren?

Financiële impact

De Vlaamse Regering heeft beslist dat er een noodfonds komt. Minister Wouter Beke maakt geen gebruik van de bijkomende middelen. Zijn er voldoende middelen voor inspanningen en voorstellen uit de resolutie over een gerichte versterking van kwetsbare huishoudens naar aanleiding van de COVID-19-pandemie?

2.10. Uiteenzetting door Koen Daniëls

Kinderopvang

Koen Daniëls zegt dat er voor de kinderopvang een goede compensatieregeling is. Hij vraagt of er ook een budget is voor de aankoop van materiaal, infrastructuur en extra poetsbeurten.

2.11. Uiteenzetting door Elke Sleurs

Contacttracing

Volgens *Elke Sleurs* is er verwarring over de app voor contactopsporing. Ze vraagt naar een stand van zaken en mogelijke timing. Als de app er komt, komt er dan ook een informatiecampagne om het draagvlak bij de bevolking te vergroten?

Infrastructuurwerken

Ziekenhuizen hebben infrastructuurwerken moeten uitvoeren voor de opvang van COVID-patiënten. Kan de minister hiervan al een overzicht geven? De federale overheid heeft 1 miljard euro beloofd. Is de minister hiervan al op de hoogte gebracht?

Mantelzorgers

Mantelzorgers zijn bekommerd over het welzijn van de oudere bevolking. Wanneer krijgen mantelzorgers opnieuw toelating om contact te hebben met de persoon voor wie ze dagelijks zorg dragen?

2.12. Uiteenzetting door Katja Verheyen

Taskforce Kwetsbare Gezinnen

Katja Verheyen vraagt naar een volledig overzicht van de maatregelen van de Taskforce Kwetsbare Gezinnen en de feedback van de politieke groep op de signalen van de stakeholders.

Schakelzorgcentra

In het actieplan Zorgen voor Morgen wordt gesproken over de mobiele hulpverleners. Schakelzorgcentra zouden de regionale prioriteiten aangeven maar niet elke eerste-lijnszone had een schakelcentrum nodig. Is hierover gecommuniceerd met de zorg-raden?

2.13. Antwoord van minister Wouter Beke

Contacttracing

Minister *Wouter Beke* zegt dat op 30 mei 2020 vijf op de honderd 'index cases' werden gecontacteerd zonder het callcenter. Dat kan gebeurd zijn door een CRA, bedrijfsarts of anderen. 95 hebben intussen voldoende data voor een contact. De mutualiteiten maken de gsm-nummers niet ten individuele titel over aan het platform maar wel in bulk. Met 72 mensen is er contact geweest; 24 mensen konden niet worden bereikt. De 'field agents' kunnen ter plaatse gaan. Een aantal mensen willen hun gegevens niet overmaken. De privacy is nochtans in alle gevallen gega-randeerd. Kwaliteitscontrole gebeurt, en wordt permanent opgevolgd en verfijnd. Er moet een tool worden ontwikkeld zodat mensen kunnen terugbellen want dit kan de succesratio alleen maar versterken.

Er zijn een aantal algemene cijfers van contacttracing bij individuele gevallen maar ook in collectiviteiten, maar nog geen verfijnde cijfers.

Minister Wouter Beke wil in eerste instantie dat het manuele platform goed draait. Er wordt aan gewerkt door het federale niveau. Vlaanderen heeft geen principieel bezwaar tegen het werken met een app, maar er moet wel een goed juridisch kader zijn. Federaal minister Philippe De Backer had aanvankelijk gezorgd voor een tijdelijk koninklijk besluit voor het dataplatform dat moest worden omgezet in een wet tegen begin juni 2020. De Raad van State had hierop kritiek. Er wordt nagegaan hoe de juridische problemen te ondervangen. Er komt allicht een samenwerkingsakkoord.

Professor Bart Preneel heeft inderdaad een aantal voorzetten voor een app gedaan maar voor minister Wouter Beke moet eerst het vaste platform goed functioneren.

Huisartsen spelen een bijzonder belangrijke rol in het vertrouwen geven. Er moeten een aantal technische problemen worden opgelost, en men is ermee bezig, maar daarnaast is vertrouwen enorm belangrijk.

Er wordt op Europees niveau gekeken naar een digitale app en interconnectie. Dat is echter nog niet voor meteen omdat de verschillende landen het niet allemaal op dezelfde manier bekijken. De minister zal er geen grote aankondigingen over af-leggen want het kan al eens foutlopen.

Er is aan de deelstaten gevraagd om een samenwerkingsakkoord uit te werken omdat het juridische kader federaal niet sluitend kan worden gemaakt.

Vaccin

De vraag naar vaccins houdt veel mensen bezig. ECDC doet een aantal voorstellen die een interessante leidraad kunnen zijn.

Kinderopvang

Alle baby's en kleuters kunnen naar de kinderopvang. Voor de leefgroepen in de kinderopvang zijn er nooit restricties gemaakt die aanvankelijk wel golden in de school. De grootte van de leefgroepen is beperkt tot achttien kinderen om

kwaliteitsredenen. Voor de kleuteropvang is de grootte van de groep beperkt tot twintig kinderen om coronaredenen. De richtlijnen voor de buitenschoolse kinderopvang zijn afgestemd met Onderwijs. De richtlijnen voor kleuters, twintig kinderen, zijn geënt op de draaiboeken van het agentschap Opgroeien en de richtlijnen voor de opvang van lagereschoolkinderen zijn geënt op de draaiboeken van Onderwijs, namelijk veertien kinderen. Vanaf juni 2020 wordt het de volledige klasgroep, zowel in kleuteronderwijs als lager onderwijs. Het blijft mogelijk om voorzichtig verschillende contactbundels samen te voegen voor en na de schooluren volgens een aantal principes: maximum 28 kinderen en het aantal samen te voegen bubbels zoveel mogelijk beperken. Tijdens de zomervakantie gelden er specifieke richtlijnen die afgestemd zijn met Jeugd. Een contactbubbel voor een hele week mag dan bestaan uit maximum vijftig personen.

De kinderopvangsector was vragende partij voor een gefaseerde doorgangsstrategie om alsmaar meer kinderen op te vangen in een haalbaar scenario. Het draaiboek heeft daar ook rekening mee gehouden. Thuiswerkende ouders konden hun kinderen naar de kinderopvang brengen. Als ouders toch geen gebruikmaakten van de kinderopvang, was dat onder meer omdat er geen opvang beschikbaar was. In de wekelijkse registraties van de sector blijkt dat de bezetting toeneemt. Het is niet helemaal correct dat scholen ruimer open zijn geweest dan kinderopvang.

Vlaanderen heeft de kinderopvang zelf in belangrijke mate voorzien van mondkmaskers. Die zitten niet in de regeling, maar de sector heeft wel belangrijke compensaties gekregen met een bedrag van bijna 67 miljoen euro.

Woonzorgcentra

Er zouden vier nieuwe besmettingen in woonzorgcentra zijn. In het woonzorgcentrum De Boarebreker in Oostende is een volledige testing gebeurd bij personeel en bewoners. Er is een nieuwe besmetting vastgesteld waarna er opnieuw testen zijn gebeurd.

Bij een nieuwe besmetting moet men op het terrein oordelen hoe breed men de nieuwe testing wil doen. Men kan altijd advies vragen aan het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid maar het is geen noodzakelijkheid. Het woonzorgcentrum De Boarebreker in Oostende heeft op 22 mei 2020 telefonisch contact opgenomen, en er is een plaatsbezoek afgelegd. Op 28 mei 2020 is er opnieuw telefonisch contact geweest.

In Oud-Turnhout is er op 14 mei 2020 contact geweest over de algemene situatie en de cohortering. Op 17 en 18 mei 2020 zijn er contacten geweest over de testing. Op 27 mei 2020 is een crisismanager aangevraagd en op 28 mei 2020 heeft het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid een plaatsbezoek afgelegd.

In Hamme is er op 9 mei 2020 telefonisch contact geweest over testen en cohorteren. Op 14 mei 2020 volgde een plaatsbezoek en zijn er adviezen geformuleerd. Er zijn geen vaststellingen gedaan over het niet volgen van bepaalde maatregelen of richtlijnen. Op 21 mei 2020 was er opnieuw telefonisch contact en in de laatste week van mei 2020 is een crisismanager aangevraagd.

In het woonzorgcentrum van Beveren is er op 20 mei 2020 contact geweest over testen. Op 29 mei 2020 is er opnieuw telefonisch contact geweest over het testen en het inschatten van de situatie.

Op vier plaatsen is er een nieuwe uitbraak geweest. Er wordt met het hele arsenaal gewerkt: testen, cohorteren, outbreaksupportteams uitsturen en een crisismanager aanduiden.

Minister Wouter Beke zegt Ann De Martelaer dat het niet gaat over het opvullen van plaatsen in woonzorgcentra om economische redenen. De woonzorgcentra worden gefinancierd wanneer er leegstand is. In sommige situaties is er geen andere mogelijkheid dan de betrokkene naar een woonzorgcentrum te brengen. Bovendien is er in het gros van de woonzorgcentra geen uitbraak geweest. Er zijn meer dan 820 woonzorgcentra. Het beeld ophangen dat niemand nog naar een woonzorgcentrum zou durven te gaan, klopt niet.

Er zijn overeenkomsten tussen werkgevers en werknemers om mensen in de zorg-sector te plaatsen wanneer er noden zouden zijn.

Voor opname in een woonzorgcentrum zijn er duidelijke spelregels afgesproken. Zo moet men inderdaad veertien dagen in quarantaine bij een vermoedelijke besmetting.

De taskforce is zich bewust dat de bezoeksregels streng zijn, maar de minister vraagt begrip. Het is een eerste stap die geëvalueerd zal worden. Er zijn nog geen cijfers over het aantal woonzorgcentra dat nog geen bezoeksregeling heeft. Hij vermoedt dat het om een kleine groep gaat. De taskforce is bereid om na te gaan hoe dat in een volgende periode uitgebreid kan worden maar het moet stap voor stap verlopen. Nieuwe uitbraken moeten maximaal voorkomen worden.

De eerste analyses geven niet aan dat de grootte van een woonzorgcentrum een rol heeft gespeeld in het aantal uitbraken, maar wel het goed naleven van de richtlijnen. Een andere zaak is hoe er voor optimale zorgverlening gegaan wordt. De minister heeft momenteel nog geen duidelijk beeld dat iets specifiek een determinerende factor is geweest.

Taskforce Kwetsbare Gezinnen

De Taskforce Kwetsbare Gezinnen heeft een aantal voorstellen gedaan, ook op basis van de resolutie over een gerichte versterking van kwetsbare huishoudens naar aanleiding van de COVID-19-pandemie. Ze heeft ook een coördinerende opdracht omdat ook andere ministers hiervoor werk verrichten. In het relancecomité is hiervoor zeker de nodige aandacht.

Op 8 april 2020 vond een gesprek plaats met de verschillende armoedeorganisaties, waaronder het Netwerk tegen Armoede. Op 7 mei 2020 was er samen met minister Benjamin Dalle overleg met de stakeholders over het kinderrechtenperspectief, waaronder met Uit De Marge. Daarnaast zijn beide organisaties ook vertegenwoordigd in de Taskforce Kwetsbare Gezinnen. Ook het kabinet van de minister houdt regelmatig contact met hen en de minister zelf houdt de vinger aan de pols door zich tijdens verschillende bezoeken te vergewissen van de situatie op het terrein. Er zijn ook overlegmomenten met Samenlevingsopbouw ingepland. In het plan Zorgen voor Morgen zit het Netwerk tegen Armoede in de afstemmingsgroep met twee beroepskrachten, één met en één zonder armoede-ervaring.

Samen met de ministers Bart Somers en Benjamin Dalle is een brief verstuurd naar de lokale besturen. Ze worden op verschillende vlakken ondersteund, bijvoorbeeld met middelen in het kader van het plan Generatie Veerkracht voor de Huizen van het Kind om kwetsbare gezinnen te ondersteunen. Ook het plan Zorgen voor Morgen omvat een versterking van de eerstelijns hulpverlening zodat mogelijke problemen die opduiken bij nieuwe risicogroepen snel aangepakt kunnen worden. De lokale besturen spelen een belangrijke rol in de aanpak van armoede. Het is evident dat ze een belangrijke plaats kunnen innemen in veel maatregelen. Dat zal ook het geval zijn in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding.

De minister heeft geen volledige cijfers over het aantal hulpvragen bij de OCMW's en vermoedt op basis van signalen van lokale besturen dat het beeld gemengd is. Er is de resolutie over een gerichte versterking van kwetsbare huishoudens naar aanleiding van de COVID-19-pandemie en daarnaast voorziet de federale overheid in 15 miljoen euro aanvullende steun. Er zijn eerder ook al bijkomende stappen gezet in het kader van de voedselhulp.

Personen met een handicap

De middelen voor personen met een handicap zijn berekend op het aantal aanwezige personen en niet op de volledige capaciteit. Het gaat ook over compensatie voor infrastructuur. Het besluit voor de verhoging naar 17 procent wordt opgemaakt.

De dagbesteding kan sedert 8 mei 2020. Voorzieningen bekijken hoe ze dit kunnen organiseren. Waar mogelijk werden er al wandelingen gemaakt want het welbevinden is vanaf het begin de leidraad geweest. Ook bezoek kan op die manier gebeuren. Ook de mobiele begeleiding gebeurde al wandelend. De minister wil vrijheidsgraden geven in de mate van het mogelijke.

Ouderinitiatieven worden meegenomen in het beschermingsmateriaal en de bijkomende VIPA-compensatie. Als ze personen met een PVB ondersteunen, hebben ze ook recht op een tijdelijke verhoging van het budget.

Testen

Op de interministeriële conferentie van 4 juni 2020 zal opnieuw worden gesproken over de testcapaciteit. Het gaat over het testen van asymptomatische mensen en van wie door de contactopsporing wordt gecontacteerd. Bij een hoogrisicocontact kan men een test moeten ondergaan en moet men een aantal dagen in quarantaine. Als men negatief test, is het de bedoeling dat er een tweede test volgt na een aantal dagen.

Personeel

Artsen Zonder Grenzen heeft in een aantal woonzorgcentra geholpen, maar stopt op 15 juni 2020 met de ondersteuning ter plaatse. De CGG's starten met mobiele support voor mentaal welzijn vanaf 15 juni 2020. Het subsidiedossier moet nog worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Er wordt een overdracht van kennis en ervaring gepland tussen Artsen Zonder Grenzen en de CGG's. Het personeel gaat zelf te weinig op zoek naar psychologische ondersteuning maar de gevoerde campagnes zijn erop gericht om dit proactief te kunnen aanpakken. Volgens minister Wouter Beke moeten de reguliere diensten, eerder dan de mobiele teams, duurzame ondersteuning kunnen bieden. De campagne DeZorgSamen moet hieraan bekendheid geven.

Verslagen

De RMG wint juridisch advies in over het beschikbaar stellen van de verslagen omtrent het beschermingsmateriaal. Wat betreft de IMC zal de minister de vraag tot openbaar maken van de verslagen stellen aan zijn collega's, maar hij heeft daar alvast geen problemen mee.

Cijfers

De minister is tevreden over de huidige cijfers. Die worden als evident beschouwd, maar de verschillende opeenvolgende versoepelingen gebeurden steeds met een bang hartje. Op dit ogenblik blijven de cijfers goed en dat is vooral te danken aan de mensen zelf die over het algemeen nauwgezet de regels hebben gerespecteerd.

Beschermingsmateriaal

De minister heeft tot zijn verbazing in de krant gelezen dat Vlaanderen mondmaskers geweigerd zou hebben van federaal minister Philippe De Backer. Toen die vraag werd gesteld, heeft minister Beke geantwoord daarvoor open te staan. Hij heeft geïnformeerd naar de certificaten om zeker te zijn van de kwaliteitsgarantie. Er is contact opgenomen met de federale administratie en de minister heeft een mail gekregen waarin stond: "Op dit moment is onze stock nog te beperkt en een bijkomende vertraging is de verzadiging van Centexbel voor de testen." Er waren bijgevolg geen mondmaskers uit te delen. Die informatie was federaal minister Philippe De Backer misschien niet bekend, maar is de realiteit. De minister bezorgt de commissie de e-mail, en verklaart het met meer zaken uit dat artikel niet eens te zijn.

In het begin van de crisis heeft Vlaanderen de thuiszorgverpleging zelf voorzien van mondmaskers, ook al is dit geen Vlaamse bevoegdheid in de strikte zin van het woord. Het heeft enige tijd gekost vooraleer de federale overheid de nodige adressen kon bezorgen waardoor er tijd verloren is gegaan.

Noodfonds

Aan het begin van de crisis heeft Groen opgeroepen om een sociaal coronafonds van 300 miljoen euro op te richten om alle kosten te dekken. De Vlaamse Regering heeft op 2 juni 2020 een belangrijke beslissing bekendgemaakt over het ondersteunen van Jeugd, Sport en Cultuur. Minister Wouter Beke heeft van in het begin gezegd dat het niet verstandig leek om Welzijn daarin op te nemen, en maar goed ook want vandaag zit men al aan 230 miljoen euro kosten. Daarin zit de contactopsporing nog niet. De Vlaamse Regering heeft alvast gezorgd voor de nodige compensaties waar het nodig was en snel moest gebeuren.

Mantelzorgers

De mantelzorgers zijn niet uitgesloten uit de woonzorgcentra maar er moeten afspraken worden gemaakt met de directie. Men is terughoudend omdat een mantelzorger snel een verkapte bezoeker wordt. Er is tijdens het overleg van 2 juni 2020 gevraagd om na te denken over hoe de strikte grens van 65-plus op een andere manier benaderd kan worden.

Infrastructuurwerken

De Vlaamse Regering heeft beslist om ziekenhuizen in aanzienlijke mate te compenseren voor infrastructuurkosten. Of er nog bijkomende stappen gezet moeten worden, is nog niet besproken.

2.14. Replieken

Lorin Parys zegt dat het decreet tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 verwijst naar een KB dat niet wordt vervangen. Dat KB loopt af op 4 juni 2020. Een samenwerkingsakkoord is een mogelijke oplossing, maar moet dat er zijn voor 4 juni 2020? Is dat nog mogelijk? Een samenwerkingsakkoord moet worden goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Wat is de timing? Als die timing niet wordt gehaald, wat gebeurt er dan intussen?

Het is goed dat er een campagne komt om het vertrouwen in contacttracing op te krikken, maar als de fundamenten wankelen, dan zal dat weinig zoden aan de dijk zetten.

Hij vindt het nuttig dat de minister de mail van de FOD ter beschikking wil stellen.

Als een bewoner van een woonzorgcentrum naar een ziekenhuis gaat voor een dagopname of een consultatie, dan hanteren sommige woonzorgcentra nog de regel dat zo iemand veertien dagen in quarantaine moet worden geplaatst. Lorin Parys hoopte dat de richtlijn zou zijn dat dit niet in alle gevallen noodzakelijk is. Kan de minister dat verduidelijken?

Lise Vandecasteele is tevreden dat de minister op de volgende IMC het testen van asymptomatische personen zal bespreken en dat risicocontacten van een besmet persoon meteen getest zullen worden. Waarom moet dit echter zo lang duren? Er is voldoende testcapaciteit en in een crisis moet er kort op de bal worden gespeeld.

Verschillende internationale expertencomités zeggen dat er tijd nodig is voor een goed contactgesprek. In Europa hebben contactopspoorders daar gemiddeld drie kwartier tot een uur voor nodig. Het is bijzonder dat er hier maar een kwartier voor wordt genomen, wat vragen oproept over de kwaliteit. De kwaliteit wordt gemonitord, maar wat is de evaluatie ervan? De spreekster maakt zich daar zorgen over, en roept op om het contactonderzoek door de eerste lijn te laten doen. Sommige huisartsen zijn daar vragende partij voor.

Ze maakt zich ook zorgen over de uitleg over de woonzorgcentra. België staat op de vierde plaats op het vlak van aantal doden, voornamelijk als gevolg van de grote sterfte in woonzorgcentra. Er moet nagekeken worden wat er is misgelopen. Er zijn ondertussen nieuwe uitbraken geweest en de minister sluit niet uit dat er nog volgen. Hetzelfde ECDC zegt dat er blijvend getest moet worden in woonzorgcentra. Minstens een keer per week moet het personeel getest worden zodat uitbraken voorkomen kunnen worden. Er is testcapaciteit genoeg en ze begrijpt niet waarom niet alle moeite van de wereld gedaan wordt om nieuwe uitbraken te voorkomen.

Wat zijn de concrete voorstellen van de Taskforce Kwetsbare Gezinnen voor mensen in armoede? Het lijkt een lege doos. Die mensen vallen vaak buiten de genomen maatregelen.

Hannes Anaf komt terug op De Boarebreker. De minister verwijst naar zijn contacten op 22 en 28 mei 2020, maar vergeet enkele zaken die intussen zijn gebeurd. Eind april 2020 is een bewoner positief getest nadat er een volledige testing was gebeurd. De volledige afdeling is opnieuw getest waaruit bleek dat er nog zeven positieve gevallen waren, waarvan veel asymptomatisch. Er zijn trouwens de voorbije weken heel wat overlijdens geweest. Op 10 mei 2020 heeft het woonzorgcentrum de vraag gesteld om zo snel mogelijk iedereen te hertesten. Het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid heeft daarover negatief geadviseerd in samenspraak met de arbeidsgeneesheer en er is beslist om die testen niet toe te kennen. Federaal minister Philippe De Backer heeft in de Kamer gezegd dat hij dat onbegrijpelijk vindt aangezien er voldoende tests beschikbaar zijn. Hij is voorstander van systematisch testen in plaats van symptomatisch. Hannes Anaf vindt het ongelooflijk dat de minister blijft verdedigen dat het de algemene richtlijn is dat er een lokale inschatting gemaakt moet worden. Als er een positief geval is, zou preventief het hele woonzorgcentrum hertest moeten worden. Er kan beter te veel dan te weinig worden getest.

De minister blijft redelijk rustig over de protocollen inzake tracing met de buurlanden en verwijst naar de app, terwijl er op dat vlak weinig gebeurt. De grenzen gaan stap voor stap open en tracing is enorm belangrijk in het tegengaan van een verdere verspreiding van het virus. Als de grenzen helemaal opengaan, hoe zal de tracing dan georganiseerd worden als er geen goede afspraken zijn gemaakt met de buurlanden?

Maurits Vande Reyde wijst erop dat er nog veel kinderen en ouders in de problemen zitten en steun verdienen. Hij treedt Tine van der Vloet bij als ze het heeft over

ouderschapsinitiatieven. Het is niet duidelijk of dergelijke initiatieven onder de extra COVID-steun vallen. Dat geldt ook voor andere initiatieven. Kan de minister duidelijkheid verschaffen over hoe de voorwaarden worden opgesteld? Hij begrijpt dat de Vlaamse Regering veel beslissingen moet nemen zonder dat het Vlaams Parlement daar uitgebreid zijn zegje over kan doen, maar het is belangrijk om terug te koppelen over steun die wordt gegeven. Het zorglandschap voor mensen met een beperking is in de afgelopen jaren heel divers geworden en daar moet rekening mee worden gehouden in de besteding van de steun.

De minister had het bij het actieplan mentaal welzijn over de mobiele support van hulpverleners. Er worden regionale prioriteiten aangegeven door de schakelzorgcentra en nadien zal dit gebeuren door zorgraden van de eerstelijnszones. Als de schakelzorgcentra gesloten zijn, zijn de zorgraden het beste geplaatst om te signaleren waar hulpverlening aan zorgverleners nodig is.

Katja Verheyen vraagt of er al gecommuniceerd is met de zorgraden van de eerstelijnszones. Zijn ze daarvan op de hoogte?

De minister zei dat *Ann De Martelaer* overdrijft over het aantal besmettingen in de woonzorgcentra. Er zijn 819 woonzorgcentra. Tussen het begin van de crisis en 12 mei 2020 waren er besmettingen in 367 woonzorgcentra of in 44,8 procent. Ze vindt dat veel en overdrijft niet.

Stefaan Sintobin treedt Hannes Anaf en Lise Vandecasteele bij als het gaat over De Boarebreker. Hij begrijpt niet waarom er niet systematisch wordt getest. Het woonzorgcentrum vroeg om te testen, maar dat is geweigerd. Het heeft daarop zelf testkits aangekocht bij het UZ Gent. Dat is de wereld op zijn kop. Kan de minister een afdoend antwoord geven waarom er niet systematisch wordt getest, aangezien er voldoende testcapaciteit is?

Minister *Wouter Beke* bevestigt dat er een samenwerkingsakkoord afgesloten moet worden. Daarover is juridisch advies ingewonnen en er wordt de komende dagen verder overlegd. Dat wordt een heikele opdracht. Had men eind april 2020 die institutionele inzichten gehad, dan waren er al vele weken gewonnen. Toen zei men echter dat het kon met een KB.

De minister zal de e-mail bezorgen maar de naam van de betrokken ambtenaar doorstrepen.

Bij heropname in woonzorgcentra zijn er twee scenario's. Een eerste betreft een heropname na een ziekenhuisverblijf zonder COVID-gerelateerde behandelingen. De heropname kan dan zonder bijkomende maatregelen. Als er echter een mogelijke COVID-besmetting is, dan kan een heropname met minstens veertien dagen contactisolatie, te tellen vanaf de start van de symptomen tot men minstens drie dagen koortsvrij is en er een duidelijke verbetering van de symptomen is vastgesteld door de huisarts of de CRA.

Toen de minister een taskforce heeft opgericht, hebben de commissieleden hem gezegd dat hij dat al veel eerder had moeten doen. Er is een tienpuntenplan opgesteld en de taskforce zorgt voor de uitvoering ervan. Daarin zit ook de teststrategie. Die is afgesproken met de sector en bijgevolg ook met de vertegenwoordigers van de woonzorgcentra. Wanneer er in een woonzorgcentrum een besmetting vastgesteld wordt, dan kan de betrokken arts beslissen om onmiddellijk iedereen te testen. Dat had de betrokken arts in De Boarebreker ook kunnen doen. Het is aan de beoordelaar ter plaatse om te beslissen of de hele afdeling of het hele centrum getest moet worden. Niets belemmert hen daarin: niet de testcapaciteit en niet het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid dat geen sturende bevoegdheid heeft maar enkel advies kan geven. De minister vindt het vreemd dat daarover zoveel opmerkingen

worden gemaakt, terwijl er eerst was gezegd dat de taskforce moest zorgen voor de uitvoering van het tienpuntenplan.

De komende periode staat niet op zich. Er komt een volgende fase en er moet worden nagedacht over hoe de zaken aangepakt moeten worden. Men denkt na over de overstap van een collectieve lockdown op een doelgerichte lockdown. De minister zegt niet dat er geen uitbraken meer kunnen zijn in woonzorgcentra. Het gaat over menselijk gedrag en er zijn asymptomatische besmettingen. Een huisarts die ook CRA is en niet weet dat hij besmet is, kan bewoners besmetten. Ook anderen kunnen het binnenbrengen. Als het zich voordoet, bestaat er een heel plan van aanpak. Er zijn twee grote zaken die aan het begin van de pandemie hebben gespeeld: een tekort aan testcapaciteit en het gebrek aan beschermingsmateriaal. De minister heeft steeds transparant gecommuniceerd over het aantal besmettingen.

Er wordt gezegd dat in vergelijking met andere landen België veel besmettingen kent in de woonzorgcentra. Dat blijkt ook uit de vergelijkende cijfers tot 17 mei 2020. In België waren er 51 procent besmettingen in woonzorgcentra, waarvan 23 procent bevestigd. In Frankrijk 50 procent, in Duitsland 37 procent, in Spanje 66 procent, in Zweden 45 procent en in Noorwegen 61 procent. Dat moet echter afgezet worden tegenover het aantal plaatsen in de woonzorgcentra. Als men het aantal bedden in België plaatst tegenover het aantal 80-plussers, dan levert dat opzienbarende cijfers op. België heeft 146.000 bedden voor 650.000 80-plussers of 22,6 procent. In Duitsland is dat 15,8 procent, in Frankrijk 16,7 procent, in Italië 4,3 procent en in het Verenigd Koninkrijk 16,5 procent. België heeft van alle Europese landen – op Luxemburg en Malta na – in verhouding het grootste aantal bedden in woonzorgcentra. De kans op besmettingen en overlijdens is er ook groter. Dat zegt iets over de manier waarop de voorbije jaren is geïnvesteerd in bedden in woonzorgcentra. De voorbije jaren is ingezet op het zolang mogelijk thuishouden van mensen. Daarnaast heeft Vlaanderen geïnvesteerd in het omzetten van rob- in rvt-bedden. Daardoor heeft Vlaanderen 25 procent meer zorgpersoneel dan Wallonië en Brussel. Zwaar zorgbehoevendens komen in Vlaanderen in woonzorgcentra en dat maakt de kritische factor groter. Zij zijn erg kwetsbaar eens het virus er binnen is.

De minister gaat na of er communicatie is geweest met de zorggraden.

Lise Vandecasteele wijst de minister erop dat hij geen antwoord geeft op de vragen over de aanpak van armoede. Ze vraagt nog eens waarom woonzorgcentra niet systematisch wekelijks getest worden. Als een CRA onbewust mensen kan besmetten, dan is het nodig om het zorgpersoneel wekelijks te testen.

Hannes Anaf vindt het hallucinant dat de minister de verantwoordelijkheid voor de uitbraak in De Boarebreker bij de CRA legt terwijl het woonzorgcentrum gesmeekt heeft om hertest te worden. Op twee verschillende momenten zijn ze op zoek gegaan naar andere tests omdat het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid weigerde tests te leveren. Hij vraagt dat de minister de bewijsstukken aanlevert van wat hij verteld heeft. De minister moet zijn verantwoordelijkheid zelf nemen en die niet volledig bij de CRA leggen. Eens het virus binnen is, zijn de bewoners erg kwetsbaar. De minister moet er door systematisch te testen voor zorgen dat er geen grote uitbraken meer kunnen zijn.

Minister *Wouter Beke* wijst erop dat de eerste drie fases van de teststrategie voor de woonzorgcentra gebaseerd waren op voorafnames van het federale platform van laboratoria. De minister heeft ook al gezegd dat men niet verder zou werken met voorafnames, maar dat van onderuit – zoals ook in het begin van de crisis is gebeurd – in triagecentra, huisartsenwachtposten en ziekenhuizen lokaal getest zou worden. Vlaanderen heeft geen voorafnames meer van het federale platform. De minister heeft dat al gezegd en toen heeft niemand daar opmerkingen over gemaakt. Er is federale capaciteit, maar die wordt ingezet voor het geheel. De teststrategie is naar voren gebracht door de taskforce en de minister zal hem de vragen van de leden bezorgen.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Freya SAEYS
Koen DANIELS
Immanuel DE REUSE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

CAW	centrum algemeen welzijnswerk
Centexbel	Technisch en Wetenschappelijk Centrum voor de Belgische Textiel-nijverheid
CGG	centrum voor geestelijke gezondheidszorg
COVID-19	'CO' staat voor de virusgroep corona waartoe de ziekte behoort; 'VI' verwijst naar virus; 'D' staat voor 'disease'; en 19 duidt op het jaartal waarin het nieuwe virus uitbrak: 2019
CRA	coördinerend en raadgevend arts
ECDC	Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding
FFP	filtering facepiece particles
FOD	Federale Overheidsdienst
GO!	onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap (historische naam = Gemeenschapsonderwijs)
IKW	interkabinettenwerkgroep
IMC	interministeriële conferentie
KB	koninklijk besluit
MFC	multifunctioneel centrum
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OKRA	Open, Kristelijk, Respectvol en Actief
PAB	persoonlijkeassistentiebudget
PCR	polymerase chain reaction
PGB	persoonsgebonden budget
PVB	persoonsvolgend budget
pvt	psychiatrisch verpleegtehuis
REVA	revalidatie
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RMG	Risk Management Group
rob	rustoord voor bejaarden
rvt	rust- en verzorgingstehuis
UZ Gent	Universitair Ziekenhuis Gent
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VPP	Vlaams Patiëntenplatform
VRGT	Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding